

від цінністю отриманих результатів. На практиці складні експертні дослідження в ряді випадків призначаються і проводяться заради «прикраси» справи, коли для розкриття і розслідування злочину цього зовсім не потрібно, або для продовження строків провадження у справі, його навмисного затягування.

Одним із напрямів подальшого розвитку теорії та практики судової експертизи є вдосконалення існуючих і розроблення нових методів судової експертизи.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Щербаковський М. Г. *Проведення та використання судових експертиз у кримінальному провадженні : монографія.* Харків: В деле, 2015. 560 с.
2. Слободян Я. І. *Методики проведення судових експертиз: проблемно-орієнтувальний аналіз. Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика).* 2013. № 1. С. 265-272.
3. Волобуєв А. Ф. *Про методи криміналістики. Актуальні питання судово-експертного та техніко-криміналістичного забезпечення розкриття та розслідування злочинів : матер. наук.-практ. конф. (м. Київ, 17 червня 2010 р.).* Київ: ДНДЕКЦ. 2010. С. 28–29.
4. Сімакова-Єфремян Е. Б., Балинян Т. Є., Дереча Л. М. *Про критерії оцінювання методик проведення судових експертиз в Україні. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики.* 2010. Випуск 10. С. 151-161.

УДК 351

Воронятніков О. О.

*д.ю.н., головний інспектор
Департаменту міжнародного
поліцейського співробітництва
Національної поліції України*

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У СФЕРІ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ

Євроінтеграційні процеси є основними і незмінними зовнішньо-політичними пріоритетами України останніми десятиліттями. Сучасний стан і динаміка реалізації інтеграційної стратегії показує, що транскордонне співробітництво посідає важливе місце у процесі формування прикордонної співпраці.

Сьогодні транскордонне співробітництво здійснюється як на міждержавному рівні, так і на рівні територіальних громад, їх представницьких органів, місцевих органів виконавчої влади. Транскордонне співробітництво в межах повноважень суб'єктів транскордонного співробітництва України може здійснюватися в економічній, соціальній, науково-технічній, культурно-

освітній, екологічній та інших сферах, а також у питаннях надання взаємної допомоги у надзвичайних ситуаціях.

Основною метою транскордонного співробітництва є створення сприятливих умов для ефективної та взаємовигідної співпраці суб'єктів та учасників транскордонного співробітництва України, підвищення соціально-економічного розвитку регіонів України та рівня життя населення. Однак, разом із зростанням економіки та рівня життя населення підвищується і рівень злочинності [1].

За межами кордонів певної держави злочинність набуває небезпечного транснаціонального характеру. Урядам держав украї складно самостійно вживати заходів, ефективних для боротьби з транснаціональною організованою злочинністю, не вдаючись до міжнародного співробітництва. Саме тому в сучасному міжнародному праві боротьба зі злочинністю належить до пріоритетних напрямів міжнародного співробітництва усіх країн і зумовлена необхідністю взаємодії держав у цій важливій справі.

За своєю суттю міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю є складною системою відносин, що включають координацію заходів щодо попередження та розкриття певних видів злочинів; виявлення, затримання й передачу правосуддю правопорушників, а також мінімізацію транснаціональних і внутрішньонаціональних протиправних діянь.

Однією з форм міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю є укладання різноманітних міжнародних угод [6].

З метою розвитку і зміцнення дружніх відносин, запобігання та боротьби з організованою злочинністю, міжнародним тероризмом та його фінансуванню, керуючись прагненням ефективно (дотримуючись принципів правової держави) захищати громадян своїх держав та інших осіб від терористичних та інших злочинних дій на територіях своїх держав, Урядом України було учинено відповідні Угоди між Урядом Литовської Республіки [3], Урядом Федеративної Республіки Німеччина [4], Федеральним Урядом Республіки Австрія [5] та Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів (учинено 14 лютого 2021 року).

Згідно з зазначеними Угодами, сторони здійснюють співробітництво в боротьбі зі злочинністю в усіх формах. Зокрема, що стосується компетенції Національної поліції України, то у боротьбі з такими основними кримінальними правопорушеннями: проти осіб; проти власності; корупційні кримінальні правопорушення; організована злочинність; незаконне виготовлення, перевезення, зберігання, збут та контрабанда зброї, боєприпасів, отруйних, вибухових речовин, ядерних, радіоактивних матеріалів, хімічних та біологічних речовин, а також відповідних технологій, зброї масового знищення та неконвенційної зброї; торгівля людьми, створення або утримання місць розпусти; незаконне виробництво, обіг, контрабанда та незаконне використання наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів; кіберзлочини тощо.

Реалізацію положень Угод Національна поліція України здійснює за наступними основними формами:

- обмін інформацією щодо кримінальних правопорушень, які готуються, або вже вчинені;
- обмін інформацією про осіб, зниклих безвісти, осіб підозрюваних або обвинувачених у вчиненні кримінальних правопорушень, а також осіб, що ухиляються від кримінального переслідування або відбування покарання;
- обмін інформацією про нові способи вчинення кримінальних правопорушень та нові методи боротьби з кримінальними правопорушеннями;
- обмін текстами нормативно-правових актів та результатами наукових досліджень;
- обмін досвідом у галузі кримінально-правових наук;
- обмін найкращими практиками у сфері безпеки та поліцейської діяльності;
- обмін інформацією та досвідом у сфері боротьби з кримінальними правопорушеннями, пов'язаними з дитячою експлуатацією через мережі;
- навчання та обмін інформацією у сфері знешкодження вибухонебезпечних предметів;
- співробітництво та координація в міжнародних організаціях з відповідних тем.

Також, окрім міжурядових угод, існує велика кількість міжнародних договорів міжвідомчого характеру у сфері боротьби зі злочинністю. Як приклад можна навести Меморандум між Національною поліцією України та Міністерством внутрішніх справ Держави Катар про співробітництво у сфері запобігання та боротьби зі злочинністю, учинений 05 квітня 2021 року [7].

Отже, підводячи підсумок, слід зазначити, що міжнародні угоди та договори України (у тому числі в особі уповноважених органів, Національної поліції України) мають дуже важливе значення у правовому регулюванні її міжнародного співробітництва щодо боротьби зі злочинністю. Наша країна все активніше приєднується до вже діючих багатосторонніх міжнародних договорів та укладає нові угоди, що поглиблюють відносини міжнародного співробітництва у сфері боротьби з різними проявами міжнародної злочинності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Про транскордонне співробітництво. Закон України від 24.06.2004 № 1861-IV. Голос України. 22.07.2007. № 134.*
2. *Про Національну поліцію. Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Голос України від 06.08.2015 № 141-142.*
3. *Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Литовської Республіки про співробітництво в боротьбі зі злочинністю та міжнародним тероризмом. Офіційний вісник України. 2007. № 81, с. 14. стаття 3016.*
4. *Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про співробітництво у сфері боротьби з організованою злочинністю, тероризмом та іншими злочинами середньої тяжкості, тяжкими та особливо тяжкими злочинами. Офіційний вісник України. 2012. № 57. с. 296. Стаття 2307, код акта 62692/2012.*

5. *Угода між Кабінетом Міністрів України та Федеральним Урядом Республіки Австрія про співробітництво у сфері боротьби зі злочинністю. Офіційний вісник України. 2015. № 62. С. 366, стаття 2070, код акта 77969/2015.*
6. *Мельниченко Р.Г. Міжнародне право : навч. посіб. Харків : Право, 2020. 108с.*
7. *Офіційний сайт Національної поліції України. URL: <https://npu.gov.ua>.*

УДК 343

Декайло П. В.

*старший викладач кафедри
кримінального права та процесу і
правоохоронної діяльності
Західноукраїнського національного
університет*

Блащак А. І.

*студентка юридичного факультету
Західноукраїнського національного
університету*

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПСИХІАТРИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Питання проведення судово-психіатричної експертизи регулюється Кримінальним процесуальним кодексом України, Законом України «Про психіатричну допомогу» від 22.02.2000 р., Законом України «Про судову експертизу» від 25.02.1994 р. та іншими нормативно - правовими актами.

Ст. 1 Закону України «Про судову експертизу» визначає судову експертизу, як дослідження експертом на основі спеціальних знань матеріальних об'єктів, явищ і процесів, які містять інформацію про обставини справи, що перебуває у провадженні органів досудового розслідування чи суду [1].

Експертиза проводиться експертною установою, експертом або експертами, яких залучають сторони кримінального провадження або слідчий суддя за клопотанням сторін, якщо для з'ясування обставин, що мають значення для кримінального провадження, необхідні спеціальні знання. Примусове залучення особи для проведення медичної або психіатричної експертизи здійснюється за ухвалою слідчого судді, суду [2].

У передбачених КПК України випадках суд має право своєю ухвалою доручити проведення експертизи експертній установі, експерту або експертам незалежно від наявності клопотання. Зокрема такими випадками є наявність у суду кількох висновків експертів, які суперечать один одному, а допит експертів не дав змоги усунути виявлені суперечності; існування достатніх підстав вважати висновок експерта (експертів) необґрунтованим чи таким, що